

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

Приета от ФС (протокол №/ дата):
Приета от КС (протокол №6/ 28.02.2020 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:
Декан:
(доц. д-р Д. Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”
ЗА СПЕЦ: „Глобален търговски бизнес“; ОКС „магистър“
КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 9-СС,СНУ; КУРС: 6; СЕМЕСТЪР:11-ДНДО;
ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.
КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р В. Димитрова)
2. ....
(гл. ас. д-р В. Петева)
3. ....
(гл. ас. д-р М. Душкова)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Търговската политика на Европейския съюз води своето начало от самото създаване на Европейската икономическа общност и Римския договор от 1957 г., преминава през различни етапи, за да достигне до съвременната зряла фаза на своето развитие. Търговската политика на Европейския съюз трябва да се разглежда в контекста на следните характеристики на настоящата действителност: засилване на икономическата глобализация, чийто основен двигател е търговията; значението на Европейския съюз като световна търговска сила; утвърждаването на концепцията за устойчиво развитие в глобален мащаб.

Изучаването на търговската политика на Европейския съюз има не само теоретично значение за изграждането у студентите на висока икономическа култура, но има и практическо значение. Познаването на търговската политика на Европейския съюз, на нейните принципи и механизми, на търговско – икономическите отношения на Европейския съюз с неговите партньори по света, е задължително условие за успех за всички икономически субекти, занимаващи се с глобален търговски бизнес.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината са: знания за същността на Общата търговска политика на Европейския съюз; Митническият съюз и Общата митническа тарифа на Европейския съюз; експортен и импортен режим в Европейския съюз; глобално ниво на Общата търговска политика; търговско – икономическите отношения на Европейския съюз с неговите партньори по света; защита на потребителите в Европейския съюз и др.

Получените знания следва да могат да се прилагат в дискусии, курсови проекти и тестове, чрез стимулиране на творческите възможности на студентите. Същевременно тази учебна дисциплина има пряка връзка с други изучавани дисциплини, като „Конкурентоспособност на търговския бизнес” и „Международна търговия”.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЪРГОВСКАТА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		4	4	
1.1	История на възникването на Европейския съюз и етапи в развитието на Европейската икономическа интеграция.			
1.2	Митническият съюз като фаза на икономическата интеграция. Особености на Митническият съюз на Европейския съюз.			
1.3	Световната търговска организация (СТО) и Европейският съюз.			
1.4	Договорно – правна и институционална рамка на Митническият съюз и на Общата търговска политика на Европейския съюз.			
ТЕМА 2. ОБЩА МИТНИЧЕСКА ТАРИФА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		4	4	
2.1	Принципи и цели на Общата митническа тарифа. Етапи в създаването на общата митническа тарифа.			
2.2	Структура на Общата митническа тарифа.			
2.3	Преференциални митнически режими.			
2.4	Създаване и функциониране на единна митническа територия.			
ТЕМА 3. ОБЩ ЕКСПОРТЕН И ИМПОРТЕН РЕЖИМ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		4	4	
3.1	Общ експортен режим в Европейския съюз.			
3.2	Общ импортен режим в Европейския съюз.			

3.3	Защитни мерки от общ характер.			
3.4	Антидъмпингови защитни мерки.			
3.5	Антисубсидийни защитни мерки.			
3.6	Мерки срещу порочни търговски практики.			
ТЕМА 4. ГЛОБАЛНО НИВО НА ОБЩАТА ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		4	4	
4.1	Общоикономически прояви на глобализацията и влиянието ѝ върху търговията.			
4.2	Утвърждаване на Европейския съюз като глобален търговски фактор.			
4.3	Глобални задачи при търговията с промишлени и аграрни стоки.			
4.4	Глобални задачи при търговията с услуги. Значение на търговията с услуги.			
4.5	Намаляване на техническите бариери пред търговията.			
ТЕМА 5. ЕВРОПЕЙСКА ПОЛИТИКА НА ПРЕКИТЕ ИНВЕСТИЦИИ И ЗАЩИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ		4	4	
5.1	Значение на свободното движение на капитали в Европейския съюз.			
5.2	Европейският съюз като глобален източник на инвестиции.			
5.3	Глобална защита на интелектуалната собственост. Роля на Европейския съюз.			
ТЕМА 6. ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		2	4	
6.1	Развитие на търговията на България със страните от Европейския съюз.			
6.2	Основни промени в географската структура на търговията.			
6.3	Основни промени в отрасловата структура на търговията			
ТЕМА 7. ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ		4	2	
7.1	Значение на политиката за защита на потребителите в Европейския съюз. Основни постижения.			
7.2	Безопасност и качество на стоките. Стандартизация и сертификация в Европейския съюз и България.			
7.3	Органи и организации за защита на потребителите.			
7.4	Бъдещи предизвикателства пред политиката за защита на потребителите.			
ТЕМА 8. ТЪРГОВСКО – ИКОНОМИЧЕСКИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ С ДРУГИ СТРАНИ		4	4	
8.1	Взаимоотношения със САЩ.			
8.2	Взаимоотношения с Китай.			
8.3	Взаимоотношения с Русия.			
8.4	Взаимоотношения с Япония, Южна Корея, Индия, Бразилия.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Домашна работа	1	30
1.2.	Тест (с отворени, затворени или смесени въпроси)	1	20
1.3.	Курсова работа	1	50
Общо за семестриален контрол:		3	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (класически писмен изпит с отворени въпроси)	1	80
Общо за сесиен контрол:		1	80
Общо за всички форми на контрол:		4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Колев, К. Транснационални корпорации и международна търговия. Варна, изд. Стено, 2019
2. Сълова, Н., Димитрова, В., Трайков, Хр., Петева, В., Душкова, М. и др. Развитие на търговията в България – състояние, проблеми и предизвикателства. Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2014.
3. Георгиева, Е. Тематичен справочник по европеистика. Икономически аспекти. София: Изд. комплекс – УНСС, София, 2014.
4. Маринов, Г. и колектив. Международен икономикс. Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“, ИУ – Варна, 2013.
5. Данаилов, Д. България в Европейския съюз. София: Издателски комплекс — УНСС, София, 2014.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Търговия 4.0 – наука, практика и образование. Сборник с доклади от международна научна конференция, изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2018
2. Шикова, И. Политики на Европейския съюз. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, София, 2011.
3. Хаджиниколов, Д. Европейският Съюз като глобална търговска сила. София: „Албатрос“, 2008.
4. Колективна монография, Идва ли времето на нов протекционизъм? София, изд. на ВУЗФ, 2018
5. Blanchard, O. The economic future of Europe. Journal of economic perspectives, 2015.
6. OECD: The European Union, Annual, Semiannual Economic Reports, 2014, 2015, 2016, 2017.
7. EUROSTAT, Yearbook 2015-2017 – Europe in Figures. 02.2020